

РЕПРОДУКТИВНО-РЕСПРАТОРНИЙ СИНДРОМ СВИНЕЙ

Салтовець Є.Г., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Науменко С.В., д. вет. н., професор

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Репродуктивно-респіраторний синдром свиней - контагіозна хвороба, що характеризується масовими абортами свиноматок в кінці терміну поросності, народженням нежиттєздатних поросят і супроводжується ураженням дихальної системи.

Викликається РНК-вірусом родини Arteriviridae, роду артерівірусів, які були вперше виділені в 1991 році голландськими ученими. Це невеликий (28,4 нм) оболончатий РНК-вірус, що має сферичну форму. Маркером артерівірусу є здатність до розмноження в культурах клітин епітелію трахеальних кілець свині. Існує два генотипу вірусу: американський (А) і європейський (В), що мають перехресні серологічні зв'язки і розрізняються біологічними властивостями. Підтверджена циркуляція високо-, низькопатогенного і апатогенних штамів вірусу РРСС у свиней, що і визначає характер перебігу хвороби. Вірус респіраторно-репродуктивного синдрому свиней вражає макрофаги. Це великі клітини, які відповідають в організмі за боротьбу зі шкідливою мікрофлорою. В ході вірусного ураження можливе руйнування до 40% макрофагів, через що імунітет суттєво знижується. Організм стає схильний до впливу бактерій та інших вірусів. РРСС легко проникає крізь плаценту, через що нерідкі аборти у III триместрі.

Клінічні ознаки у опоросних свиноматок першого місяця інфекції: відсутність апетиту в період опоросу, відмова від води, агалактия та мастит, ранній опорос (на 2-3 дні раніше), знебарвлення шкірного покриву та нариви, розслаблений стан, ознаки респіраторного захворювання, муміфіковані поросята, збільшення рівня мертвонародження до 30%, слабкі новонароджені поросята. Для діагностики РРСС застосовують такі методи – імуноферментний аналіз, полімеразна ланцюгова реакція, секвенування.

Патологоанатомічні ознаки. На розтині абортованих або загиблих новонароджених поросят виявляють каліцтва, набряклість і крововиливи в шкіру вух, спини, черевної стінки і підшкірну клітковину, перикардит, гідроторакс і асцит, ателектаз, гіперемію і крововиливи в легенях, дегенеративні процеси з крововиливами в серці і печінці, негнійний енцефаліт. У перітрахеальній і паховій ділянках драглисті набряки. Очі у таких поросят можуть бути блакитного або червоного кольору. Інтерстиціальна пневмонія – типова ознака РРСС, обумовлена вторинною мікрофлорою. У свиноматок характерних патологоанатомічних змін, крім ураження матки в період абортів, а при хронічному перебігу – абсцесів в молочній залозі, не виявляють.

Джерело збудника: клінічно хворі тварини; вірусносії в благополучних стадах (тривала персистенція – до 2,5 років). Виділення з організму хворої тварини: з носовим слизом та слиною (42 дні після зараження); з фекаліями, сечею (14 днів); зі спермою (92 дні).

Імунітет, специфічна профілактика. У інфікованих свиней формується імунна відповідь з утворенням специфічних антитіл, виробляється також клітинна імунна відповідь. Колостральний імунітет триває до 4 – 10-тижневого віку і не може повністю захистити поросят від інфекції. В якості засобів специфічної профілактики РРСС розроблені живі (суха культуральна вірус-вакцина з атенуованого штаму БД) і інактивовані вакцини: емульсійна моновакцина для репродуктивного поголів'я; асоційовані – проти РРСС і парвовірусної інфекції; хвороби Ауескі, РРСС, парвовірусної інфекції та лептоспірозу.

Бібліографічний список

- Респіраторно-репродуктивний синдром свиней (РРСС), 29.09.2024, URL: https://vukladach.pp.ua/MyWeb/manual/wetmed/virysni_xvor_svuney
Артеменко І. В. (25.02.2014) . *Репродуктивно-респіраторний синдром свиней*, URL: <https://vetbiotech.kiev.ua/volumes/JRN24/6.pdf>